

ĐỂ LÀNG HOA TÂY TỤY THÊM XANH

CÁCH TRUNG TÂM TP HÀ NỘI KHOẢNG 5 KM VỀ PHÍA TÂY, TÂY TỤY LÀ MỘT TRONG NHỮNG NGUỒN CUNG CẤP HOA LỚN NHẤT CHO NỘI ĐÔ VÀ THỊ TRƯỜNG MIỀN BẮC. TUY NHIÊN, DO NGƯỜI DÂN SỬ DỤNG THUỐC BẢO VỆ THỰC VẬT VÀ PHÂN BÓN VÔ TỌI VẠ ĐÃ ĐẨY LÀNG HOA NỔI TIẾNG NÀY ĐỨNG TRƯỚC NHỮNG NGUY CƠ MÔI TRƯỜNG.

Do trồng lúa không đảm bảo cuộc sống nên Tây Tụy đã chuyển đổi cơ cấu cây trồng sang trồng hoa và rau. Người dân ở đây cho biết, bình quân thu nhập giá trị sản xuất hoa tương đối ổn định từ 130 – 150 triệu đồng/ha canh tác, trong khi giá trị sản xuất của cây lúa chỉ đạt 9 – 15 triệu đồng/ha canh tác.

Tuy nhiên, năng suất trồng hoa phụ thuộc rất lớn vào điều kiện thời

tiết và chỉ cần một cánh hoa sâu là phải bỏ cả một bông hoa. “Hoa không phải để ăn nên phun thuốc cũng không ảnh hưởng gì”, một người dân đã thản nhiên kết luận như vậy. Để có được những bông hoa đẹp bà con đã sử dụng thuốc bảo vệ thực vật vô tội vạ, cao gấp 2 - 3 lần liều lượng cho phép. Các hộ nông dân thường phun thuốc theo kinh nghiệm hoặc chỉ dẫn của người bán hàng chứ không theo hướng dẫn trên bao bì, theo họ, phun theo liều lượng tự chế sẽ đạt hiệu quả trừ sâu bệnh cao hơn.

“Từ tháng 4 đến tháng 7 hàng năm là giai đoạn nhiều sâu nhất nên tần suất phun thuốc cho hoa rất cao, cách một ngày người dân phun thuốc một lần”, TS. Lê Văn Thiện – Khoa Môi trường, Trường ĐHKHTN, ĐHQGHN cho biết. Cùng với đó, do kỹ thuật canh tác không phát triển nên một lượng lớn

phân bón hóa học và phân hữu cơ được sử dụng không hợp lý.

Điều nguy hiểm hơn, để diệt sâu tận gốc bà con có “sáng kiến” tự pha chế thuốc diệt được bán trôi nổi tự do trên thị trường. Khi tìm hiểu thông tin việc bà con sử dụng phân bón sinh học chúng tôi được biết là phần lớn những phân bón sinh học này không rõ nguồn gốc xuất xứ, hoặc là hàng “made in china”. Tình trạng bà con sử dụng một số loại thuốc cấm vẫn diễn ra.

Việc lạm dụng thuốc bảo vệ thực vật xảy ra phổ biến là vậy, trong khi đó bản thân người nông dân lại chủ quan với chính sức khỏe của mình khi không chấp hành các quy định về an toàn lao động khi sử dụng thuốc. Trong lớp sương mù thuốc bảo vệ thực vật, chiếc khẩu trang là phương tiện bảo hộ duy nhất của người nông dân nơi đây. “Chỉ có

72,5% người dân chúng tôi hỏi có mang bảo hộ lao động nhưng chỉ là hành động đối phó”, TS. Thiện nói.

Chính vì lợi ích kinh tế mà bất chấp với sức khỏe như vậy nên người dân nơi đây thường bị nồn nao khó chịu, mệt mỏi, đau đầu, hay mắc các bệnh về da và hô hấp.

Bài toán cho làng hoa

Trần trở với trăm thứ ô nhiễm đang hoành hành ở làng hoa Tây Tựu, TS. Lê Văn Thiện đã bắt tay vào nghiên cứu đề tài cấp ĐHQGHN “Ảnh hưởng của hoạt động thâm canh hoa đến chất lượng môi trường đất, nước vùng trồng hoa xã Tây Tựu và đề xuất giải pháp giảm thiểu ô nhiễm”.

Để có được những số liệu chính xác, anh và học trò lặn lội nhiều

lần xuống từng thửa ruộng phỏng vấn bà con, lấy mẫu đất, nước về phân tích. Khó khăn lớn nhất cho anh là bà con nhất định không chịu hé lộ thông tin việc sử dụng thuốc... “giả”. “Người dân vẫn ngang nhiên sử dụng một số loại thuốc trong danh mục cấm có độ độc cao như Monitor, Isodrin...”, TS. Thiện cho biết. Qua các mẫu phân tích cho thấy việc thâm canh hoa đã làm gia tăng sự tích lũy kim loại nặng (KLN) trong môi trường đất. Các KLN trong đất trồng hoa, đặc biệt là hoa hồng, như Cu, Cd, Pb đều vượt ngưỡng TCVN/2092002.

Ngoài ra, một kết quả nghiên cứu của đề tài cũng cho thấy khả năng linh động của các KLN trong đất cung cấp dinh dưỡng vi lượng dạng dễ hấp thụ cao trong cây trồng cũng gây ảnh hưởng đến sức khỏe. “Bước đầu cho thấy có sự tích lũy nhóm Clo hữu cơ như BHC, DDT và hàm lượng các loại hóa chất trong

đất thâm canh hoa cao hơn nhiều với vùng đất canh tác rau và trồng lúa”, TS.Thiện cho biết.

“Điều nguy hiểm là bà con trồng xen canh giữa rau và hoa khiến một số kim loại độc hại nhiễm vào rau”, TS.Thiện cảnh báo, “Những bông hoa trồng trong môi trường ô nhiễm, các độc tố ô nhiễm có trong hoa sẽ phát tán vào trong không khí ngay cả khi đã ngắt hoa”.

Để tìm ra các giải pháp cho tình trạng ô nhiễm môi trường ở làng trồng hoa Tây Tựu, theo các nhà khoa học, không chỉ ở những người quản lý mà chủ yếu vẫn là ý thức và nhận thức của người dân.

Trong khi chi cục bảo vệ thực vật ở rất xa, cùng với đó là việc các cán bộ địa phương chưa quan tâm sát sao làm cho khâu quản lý yếu kém, người dân vẫn làm theo cảm tính. Để nâng cao nhận thức cho bà con, TS.Thiện và học trò đã mở “chiến dịch truyền thông”, theo đó, những sinh viên tham gia đề tài sẽ đọc “bản tin” trên đài phát thanh của xã, hoặc đến tận nơi cầm tay chỉ việc cho bà con thông qua các “hội thảo đầu bờ”.

“Cùng với việc “đả thông” tư tưởng cho bà con chúng ta cần tăng cường đầu tư, áp dụng kỹ thuật sản xuất tiên tiến nhằm hạn chế sử dụng hóa chất bảo vệ thực vật như làm nhà lưới, nhà kính bảo vệ cây trồng”, TS.Thiện cho biết. Bên cạnh việc sử dụng hóa chất bảo vệ thực vật, phân bón với liều lượng hợp lý, cân đối và sử dụng phân bón thân thiện môi trường thì theo các nhà khoa học, cần thiết quy hoạch sử dụng đất sản xuất rau và hoa hợp lý để hạn chế ảnh hưởng của môi trường đất trồng hoa đến chất lượng rau.

Đức Phường